

US 2000

Svenska Klätterförbundets officiella

ASPIRANTHANDLEDNING

inför examination till auktoriserad sportklättrinstruktör
Gällande fr o m 2009

ASPIRANTHANDLEDNING

inför examination till auktoriserad sportklätterinstruktör

2009

Denna handledning är tänkt att vara ett stöd och en informationskälla för den som siktar på att via Svenska Klätterförbundet (SKF) examinera sig och därigenom bli auktoriserad sportklätterinstruktör. Materialet uppdateras kontinuerligt och som aspirant är det viktigt att via Svenska Klätterförbundets Utbildningskommitté-Sport (UK-Sport) försäkra sig om att föreliggande version är aktuell.

Lämpliga förberedelser inför examination

För att bäst få överblick över de krav som ställs enligt ovan, rekommenderas noggrann genomläsning av i första hand SKF:s norm för auktoriserad sportklätterinstruktör och därefter detaljstudier av SKF:s norm för sportklätterkurs. I sammanhanget bör uppmärksamhet riktas mot vikten av att på ett tidigt stadium i förberedelsearbetet införskaffa SKF:s klätterloggbok och däri notera relevanta aktiviteter under aspirantperioden. Loggboken är inte ett krav, dock är det flera delar som måste kunna bekräftas skriftligt, och det är lämpligt att samla detta i en loggbok. Anser man sig sakna några kunskaper och/eller färdigheter bör man genom egen träning, kanske med angiven kurslitteratur som stöd tillse att luckorna fylls. Ibland kan det mest effektiva sättet vara att ta kontakt med en auktoriserad instruktör för att få hjälp med de moment man är osäker på. För att skapa erfarenhet av själva instruktörskapet utöver den egna klätteraktiviteten rekommenderas deltagande som instruktör eller assisterande instruktör på ett flertal klätterkurser. Framförallt lokalklubbar och ibland privata aktivitetsarrangörer brukar kunna erbjuda denna möjlighet även för klättrare utan formell instruktörskompetens. Det är dessutom ett krav att inför examinationen ha deltagit vid minst två klippklätterkurser som assisterande instruktör eller som instruktör. Den sista komponenten i en grundlig förberedelse inför examination är flitiga studier av materialet i kurslitteraturen som specificeras nedan.

Examination

Examinationen är en examen där aspiranten praktiskt ska kunna uppvisa samtliga kunskaps och färdighetsmoment enligt normerna för auktoriserad sportklätterinstruktör samt teoretiskt svara på frågor som berör sportklättringen, för att bli godkänd. Examination ska pröva färdighet inom säkerhetsaspekter, kunskap, pedagogik och klättert teknik. Examinationen genomförs under en dag. Examinationen sker vid examinationstillfälle som anordnas av Svenska Klätterförbundets Utbildningskommitté-Sport. Examinationen görs av examinator som är medlem av GIKE (Gruppen för instruktörskurser och examinationer), en arbetsgrupp under Utbildningskommittén.

Förkrav på aspiranten

- Aspiranten ska vara auktoriserad inomhusklättrinstruktör.
- Aspiranten ska ha deltagit som instruktör eller hjälpinstruktör vid minst två klippklätterkurser.
- Aspiranten ska ha redpointat minst tre sportklätterleder av grad 6c eller svårare.
- Aspiranten måste vid examinationstillfället vara medlem i lokalklubb ansluten till Svenska Klätterförbundet.
- Aspiranten ska genom SKF:s kurs- och instruktörsnorm ha skaffat sig insikt i vad som krävs av en auktoriserad sportklättrinstruktör.
- Aspiranten ska ha försäkrat sig om att innan examination genom erfarenhet, utbildning och studier ha tillägnat sig och med loggbok, eller liknande, dokumenterat sådan kompetens att han/hon rimligen kan anses ha chans att godkännas.

Följande förkrav ska aspiranten ha dokumenterat. Dokument skall skickas till UK-Sport i samband med anmälan:

- Deltagit som hjälpinstruktör vid minst två klippklätterkurser.
- Intyg på fullföljd 1a-hjälpen kurs. Kursen skall ha genomförts max 5 år innan examinationsdagen.
- Medlemskap i klätterklubb, ansluten till SKF.
- Aspiranten ska ha redpointat minst tre leder av grad 6c eller svårare.

Om du är osäker på om dina erfarenheter är nog, eller om den förstahjälpenkurs du genomgått är giltig, eller liknande, skicka en fråga till UK-Sport i god tid innan examinationen. Aspirant som inte till fullo uppfyller förkraven ovan kan via SKF:s UK-Sport ansöka om dispens, dispansansökan ska vara utbildningskommittén tillhanda senast tre veckor innan examinationen. Dispens ges endast i undantagsfall och kräver att den sökande anger synnerliga skäl för varför vederbörande ska antas till examination utan att ha uppfyllt förkraven. En generell dispens för de som inte genomfört 1a-hjälpen kurs finns. Examinationen får då genomföras, och vid godkänt resultat hålls licensen inne tills aspiranten uppvisat intyg på genomförd 1a-hjälpen kurs.

Anmälan till examination

Aspirant som vill bli auktoriserad sportklättrinstruktör anmäler sig till sportansvarig i UK-Sport senast tre veckor innan aktuellt examinationstillfälle. Anmälan blir bindande först när examinationsavgiften betalas in till Svenska Klätterförbundet. På inbetalningen skrivs namn, adress, personnummer, telefonnummer, lokalklubb och plats + datum för arrangemanget. Examinationsavgiften innefattar kostnader för material, examinatorer etc., men inte mat, logi och resa som alltså tillkommer. Anmälan är bindande, och avgiften återbetalas endast vid giltig frånvaro, så som sjukdom styrkt med läkarintyg, eller liknande. För gällande priser se förbundets hemsida.

Examinationens innehåll

Att vara auktoriserad sportklättrinstruktör är att arbeta i en miljö med stor problemkomplexitet vilket kräver omfattande specialkunskaper. Man tillhör dessutom en grupp människor med det högsta ansvar man kan ha, ansvaret för andras liv. En instruktör måste också ha överkapacitet, både i kunskap och färdighet, för att kunna svara på besvärliga frågor från sina elever och kunna reda ut komplikationer som eventuellt dyker upp. Det går givetvis inte att utforma prov som täcker in allt en sportklättrinstruktör måste kunna, men målsättningen är att försäkra sig om aspirantens kunskapsbredd. Ämnesvalen för testerna skiftar från examination till examination, varför tips från tidigare deltagare i examinationer inte nödvändigtvis ger full information om vad som väntar.

Moment vid examinationen

Moment 1 Hemuppgift

Två veckor innan examinationen får aspiranten en hemuppgift skickad till sig, normalt via mail. Hemuppgiften behandlar teoretiska, pedagogiska och tekniska aspekter som är relevanta för en sportklättrinstruktör. Hemuppgiften skall vara besvarad och återsänd senast en vecka innan examinationen.

Moment 2 Förkravskontroll

Kontroll av att alla avgifter är betalda samt att förkraven är genomförda och verifierade. Huvuddelen av dessa skall vara inskickade i samband med anmälan.

Moment 3 Stationssystem

Aspiranten får uppgifter att lösa vid olika stationer. Uppgifterna kan vara både av teknisk och pedagogisk karaktär. Aspiranterna roterar enligt ett schema.

Moment 4 Oförberedd instruktörssituation

Aspiranten får en situation beskriven för sig. Aspiranten ska agera i förhållande till vad situationen kräver.

Moment 5 Klätterfärdighet

Aspiranten ska på ett instruktörmässigt vis och med god marginal ledklättra en borrhultssäkrad led av grad 6a, fransk gradering, onsight. Aspiranten ska dessutom säkra annan aspirant.

Examinatorns bedömningsgrunder

En examinator bedömer aspiranten ur framförallt tre perspektiv när det gäller tekniska färdigheter: **säkerhet**, **effektivitet** och **aktivitet**. När aspiranten arbetar med en elev fokuseras speciellt improvisationsförmåga, förmåga att förebygga problem och aspirantens rent pedagogiska kvalitéer. Vikt läggs också vid förmågan att rätt läsa av elevens behov, att kunna kommunicera effektivt och förmågan till social kompetens och servicekänsla.

Kurslitteratur

Alla litteraturtips är tänkta att användas i tillämpliga områden. Som kurslitteratur för instruktörsaspirant rekommenderas i första hand *Stora Klippklättringsboken* av Per Calleberg, samt SKFs kompendie *Kompendiesamling för Klippklättrinstructörer*. Som kompletterande litteratur rekommenderas tillämpliga delar av följande:

"*Rockclimbing for instructors.*" av Alun Richards

"*Advanced Rock Climbing*" av John Long & Craig Luebben

Övrigt att tänka på inför examination

Lån av klätterutrustning ingår inte i examinationen. Aspiranten ska därför själv medföra nödvändig utrustning minst omfattande nedanstående detaljer.

Utrustningen ska vara i gott skick och CE-märkt.

- En egen sittsele
- Kortslingor
- Några längre slingor
- Skruvkarbiner
- HMS-skruvkarbin
- Repbroms av slotmodell (ATC eller liknande)
- Repbroms av hjälplåsande typ (Grigri eller liknande)
- Dynamiskt enkelrep (minst 50 M)
- Friktionsskor
- Klätterhjälm
- Säkringshandskar
- Prusiksnöre
- Kritpåse
- 1:a hjälpen-förband
- Lunchpaket och dryck för dagen

I antagningsbeskedet som skickas ut efter anmälan till examination framgår tid, mötesplats och andra detaljer som är av vikt att känna till för aspiranten inför just det specifika tillfället.

Certifikat och innehav av licens

Om du som aspirant lyckas med dina föresatser och godkänns vid examinationen, får du på plats ett instruktörs-certifikat där behörighetstypen är specificerad (i detta fall sportklättring) och tidsperiod för vilken licensen är giltig. Certifikat där tidsperioden har gått ut benämns som "icke licensbärande". Giltigheten räknas från utgången at det år examinationen genomfördes och varar i tre kalenderår. Förnyande av licens sker genom att innan licenstidens utgång närvara vid ett instruktörsseminarium. Dessa seminarier anordnas av UK-Sport tillsammans med UK-Trad, varje år.

Omprov

Vid underkännande i något eller några block krävs att aspiranten återkommer för omexamination inom den tid som förflyter mellan senaste examinationstillfället där aspiranten deltagit och därpå följande kalenderårs utgång. Omexamination görs normalt i samband med ordinarie examination eller vid enskilt tillfälle, men kan, vid undantagsfall och om examinatorerna anser det vara lämpligt, göras direkt efter den ordinarie examinationen. Examinatorerna kan även lösa omexaminationen på annat vis, t.ex. genom skriftlig inlämningsuppgift eller lokal omexamination. Omexamination av block 1 är gratis, övriga kostar halv ordinarie examinationsavgift.

Överklagande av examinationsbeslut

Om aspirant efter genomförd examination inte är tillfreds med examinatorernas beslut finns möjlighet att överklaga detta till SKF:s UK-Sport. Invändningar mot examinationsbeslut ska göras skriftligen inom två veckor efter aktuell examination och skälen till överklagandet ska tydligt och ingående anges. Aspiranten förväntas under utredningen vara behjälplig med kompletterande information som UK-Sport kan komma att begära in. Utbildningskommitténs beslut kan ej överklagas.

Information och frågor

Denna aspiranthandledning har strävan att försöka reda ut de flesta frågorna kring en examination. Naturligtvis finns det alltid frågor som inte blir besvarade. För information eller frågor ber vi dig vända dig till UK-Sports sportansvarig. Namn och nummer finner du på förbundets hemsida, www.klatterforbundet.se Var inte rädd för att höra av dig, vi finns för din skull. Slutligen vill vi önska dig lycka till i dina förberedelser och hjärtligt välkommen till examinationen.

